

محمد شفیق کوکب

محمد شفیق کوکب*

☆☆ زاہد حنفی

علم تجویہ و قراءات کے متعلق رسائل و جرائد میں شائع ہونے والے مضامین کا اشاریہ

مکتبہ رحمانیہ ماڈل ٹاؤن، جامعہ لاہور کا ملحقہ ادارہ ہے، جس میں اسلامی مصادر کی کتب کا ایک وسیع ذخیرہ موجود ہے۔ اس لائربریری میں کتب مصادر کے علاوہ شعبہ رسائل و جرائد بھی مستقل طور پر موجود ہے، جس میں اندر وطن اور بیرون ملک سے شائع ہونے والے ۳۰۰ سے زائد اسلامی رسائل و جرائد آتے ہیں۔ شعبہ رسائل و جرائد میں ۱۹۰۸ء سے لے کر اب تک کے رسائل کا ریکارڈ موجود ہے۔ یہی وجہ ہے کہ پاکستان کے مختلف علاقوں کے تعلیمی اداروں سے خاص طور پر علماء اقبال اور پن یونیورسٹی، جامعہ پنجاب، بہاولپور یونیورسٹی و دیگر جامعات کے ایم اے، ایم فل اور پی ایچ ڈی کے سینکڑوں طبائع مقالہ جات کی تیاری کے حوالے سے مستفید ہو چکے ہیں اور یہ سلسلہ ہنوز جاری ہے۔

شعبہ رسائل و جرائد میں ۲۰ سے زائد اہم رسائل کی اشاریہ سازی ہو چکی ہے اور اس کے علاوہ وقاً فو قائم مختلف جرائد میں مخصوص موضوعات پر ادارہ کی طرف سے اشاریہ شائع ہوتے رہتے ہیں۔ اسی سلسلہ میں ماہنامہ رشد کے قراءات نمبر کے لئے شعبہ رسائل کے انجمن محدثین کوکب ﷺ نے شعبہ کے رکن زاہد حنفی ﷺ کی معاونت سے علم قراءات کے موضوع پر مختلف جرائد میں شائع ہونے والے ۳۰۰ سے لے کر اب تک کے ۱۹۳۳ء سے شائع ہونے والے مضامین کا اپنائی عرق ریزی سے ایک جامع اشاریہ مرتب کیا ہے، تاکہ اس موضوع پر مواد حاصل کرنے والے تشکیل علم کو راہنمائی میسر آسکے۔ قارئین کی آسانی کے لئے اس میں علم قراءات رجیت انکا قراءات، متدوین، آداب تلاوت، قرآنی معلومات، فتاویٰ، قراءہ کرام کا تعارف، انثروپوز کے عنوانات کی گروپنگ کر دی گئی ہے اور ان تمام کو صنف وار والف باقی ترتیب دیا گیا ہے۔ [ادارہ]

☆ فاضل جامعہ لاہور اسلامیہ و رکن مجلس التحقیق الاسلامی، لاہور

☆ معاون شعبہ رسائل، مجلس التحقیق الاسلامی، لاہور

① قراءات رجیت والکار قراءات

ماہنامہ محدث، لاہور

شانے اللہ حافظ مدینی	قراءات متواترہ کی جیت	اکتوبر ۵۰ء	۳۰۱۔۱۷
صہیب احمد میر محمدی	قراءات سبعہ عشرہ [حقیقت یافشان] [۱۲ اقساط]	جنوری ۷۶ء ۹۸، ۱۵۰۔۱۲۷، ۲۵ء ۹۷	۲۸۔۲۵ء ۹۸
عبدالعزیز القاری	قراءات سبعہ عشرہ [مترجم: حسن مدینی] [۱۲ اقساط]	اگست ۶۹ء ۹۳، ۲۵۰۔۸۰، ۲۵۱ء ۹۲	۱۸۶۔۱۳۹ء ۹۲
عبداللہ صالح ڈاکٹر	قراءات سبعہ عشرہ [محضون مصحف عثمانی]	جنوری ۹۳ء ۹۲	۱۱۸۔۹۱
محمد رفیق چودھری	کیا قرآن کی ایک ہی قراءات درست ہے؟	اگست ۷۰ء ۹۰	۲۲۔۲۱
شیم اختر پروفیسر	قراءات سبعہ عشرہ [محضون مصحف عثمانی] تسامحات کی نشاندہی	جنوری ۹۲ء ۹۲	۱۱۲۔۱۱۱
ماہنامہ رشد، لاہور			
ائفہار تھانوی، قاری	بر صغیر میں تجوید و قراءات کا ارتقاء [تunjیص و اضافہ: فاروق احمد حسینی]	جون ۰۹ء ۹۰	۱۰۲۔۶۸
انس نظر مدینی، حافظ	قراءات شاذہ..... ایک تعارف	جون ۰۹ء ۹۰	۳۰۲۔۲۸۷
جمزہ مدینی، قاری	علم القراءات کا تعارف..... اہم سوالات و جوابات [قطعہ]	جون ۰۹ء ۹۰	۲۸۲۔۲۲۳
صہیب احمد میر محمدی	جیت قراءات عشرہ..... علمائے امت کی آراء کی روشنی میں	جون ۰۹ء ۹۰	۲۷۔۵۸
صہیب احمد میر محمدی	درس قرآن [جیت قراءات از روئے قرآن کریم] [مترجم: قاری محمد صدر]	جون ۰۹ء ۹۰	۱۲۔۸
صہیب احمد رحمن ایم	قراء عشرہ کی انسانی اور ان کا تو اڑ	جون ۰۹ء ۹۰	۱۹۳۔۱۷۳
طاهر رحیمی، قاری	علامہ تمنا عمادی کے نظریات کا جائزہ [تunjیص و اضافہ: قاری محمد صدر]	جون ۰۹ء ۹۰	۳۷۵۔۳۵۵
عبد الرحمن مدینی، حافظ	قرآن کریم کے متنوع لمحات اور ان کی جیت... عقلی و شرعی پہلو	جون ۰۹ء ۹۰	۲۲۔۸۰
عبدالستار حماد، مولانا	درس حدیث [جیج بخاری میں موجود وابستہ سبعہ احرف کی تشریف]	جون ۰۹ء ۹۰	۱۶۔۱۳
عبدالعزیز القاری	حدیث سبعہ احرف کی استنادی حیثیت [مترجم: اکلم حسن مدینی]	جون ۰۹ء ۹۰	۱۲۵۔۱۰۳
عبدالعزیز القاری	اختلاف قراءات کے حکمت و فوائد [مترجم: قاری محمد حسین]	جون ۰۹ء ۹۰	۳۲۱۔۳۰۸
عبدالفتاح القاضی	آحاد بیث نبوی کی روشنی میں ثبوت قراءات [مترجم: قاری محمد صدر]	جون ۰۹ء ۹۰	۵۷۔۴۵
عبدالکریم ابراہیم	علم قراءات کے عقیدہ پر اثرات [مترجم: قاری محمد حسین]	جون ۰۹ء ۹۰	۳۳۵۔۳۲۲
عبدالواحد ڈاکٹر مفتی	سبعہ احرف سے مراد اور قراءات عشرہ کی جیت	جون ۰۹ء ۹۰	۱۳۰۔۱۲۶
عمران ایوب، حافظ	قراءات شاذہ..... ایک تعارف	جون ۰۹ء ۹۰	۳۰۷۔۳۰۳
فہد اللہ سزاد، قاری	مسئلہ خلط قراءات اور علم تحریرات کا فنی مقام	جون ۰۹ء ۹۰	۳۷۷۔۳۶۱
فیروز شاہ کہگہ	قراءات قرآنیہ اور مسلم متعدد دین کے افکار	جون ۰۹ء ۹۰	۳۱۹۔۳۱۰
محمد ابراء نجم میر محمدی	علم قراءات کا مقام اور مستشرقین کے شہادات کا جائزہ [مترجم: حافظ محمد نجم میر]	جون ۰۹ء ۹۰	۳۱۹۔۳۲۰
محمد اکرم چودھری، ڈاکٹر	مستشرق آرٹھر جیفری کے قراءات پر اعتراضات کا جائزہ [مترجم: علی اصغر سلیمانی]	جون ۰۹ء ۹۰	۳۰۹۔۳۹۲

محمد سعید کوکب

۱۷۳۔۱۷۱	جون ۰۰۹	حدیث سبعہ احرف کے مفہوم [انتساب: علوم القرآن سے]	محمد تقی عثمانی مولانا
۵۲۹۔۵۱۷	جون ۰۰۹	انکار قراءات کے حوالے سے اصلاحی و غادی نظریات مودودی، پروفیسر	محمد رفیق، پروفیسر
۲۱۰۔۱۹۵	جون ۰۰۹	بر صغیر پاک و ہند کے قراءہ کرام کی سنادات محمد صدیق اکانی	محمد زیبر، حافظ
۳۹۳۔۳۷۶	جون ۰۰۹	قراءات قرآنیہ کے ثابت ہونے کا بنیادی ذریعہ خبر ہے یا جماعت؟ [جون ۰۰۹]	محمد زیبر، حافظ
۵۱۲۔۳۹۳	جون ۰۰۹	قراءات متواترہ اور جاوید احمد غامدی	محمد صدر، قاری
۳۵۳۔۳۳۶	جون ۰۰۹	قراءات متواترہ اور ادارہ طلوع اسلام	محمد عسیٰ المعاصر اوی سنت نبوی میں وارد شدہ قراءات قرآنیہ.....ایک جائزہ [متجم: عمران حیدر] [جون ۰۰۹]
۳۹۔۱۷	جولائی ۰۰۹	محمد مصطفیٰ راجح عالم اسلام میں مرور ح القراءات قرآنیہ.....تعارفی جائزہ	محمد مصطفیٰ راجح
۲۲۳۔۲۱	جون ۰۰۹	نبیل محمد ابراہیم، ڈاکٹر علم قراءات کے خوبصورتی پر اثرات [متجم: سچ الرحل]	نبیل محمد ابراہیم، ڈاکٹر علم قراءات کے خوبصورتی پر اثرات [متجم: سچ الرحل]
۳۶۰۔۳۴۵	جون ۰۰۹	نبیل محمد ابراہیم، ڈاکٹر علم قراءات کے تفسیر قرآن پر اثرات [متجم: عمران اسلام]	نبیل محمد ابراہیم، ڈاکٹر علم قراءات کے تفسیر قرآن پر اثرات [متجم: عمران اسلام]
۳۲۲۔۳۳۶	جون ۰۰۹	نعیم الرحمن ناصف مدارس دینیہ میں تدریس قراءات کی ضرورت [داریہ]	نعیم الرحمن ناصف
۷۔۲	جون ۰۰۹	دوسری حصہ	ابوال عمر و حفص دوری

؟؟	رسول کریم ﷺ کا مختار انداز تلاوت.....روایات کی روشنی میں [متجم: عمران حیدر]	ابوال عمر و حفص دوری
؟؟	النحو القرآنی بمقابلة النحو المألوف [متجم: عمران حیدر]	آحمد بن الانصاری
؟؟	شانہ اللہ زادہ مولانا خبر واحد اور خبر متواتر کی تقسیم.....تعمیدی جائزہ [متجم: آصف ہارون]	شانہ اللہ زادہ مولانا
؟؟	قراءات عشرہ متواترہ اور ان کی جیت [متجم: کامران طاہر]	شانہ اللہ زادہ مولانا
؟؟	علم قراءات پر رشد کی اشاعت کا پس منظر، ضرورت اور مقاصد [داریہ]	حسن مدینی حافظ
؟؟	علم وقف و ابتداء.....تعارفی جائزہ	حبیب الرحمن، قاری
؟؟	علم قراءات کا تعارف.....اہم سوالات و جوابات [قطع ۲]	حمزہ مدینی، قاری
؟؟	علم قراءات کا معانی و تفسیر پر اثرات	رشید تھانوی قاری
؟؟	صہبی احمد میر محمدی متعدد قراءات کے حوالے سے علمائے تعمیدی اقوال کا جائزہ	صہبی احمد میر محمدی
؟؟	اصطلاحات القراء و اصطلاحات محدثین.....تفاسیلی جائزہ	صہبی احمد، قاری
؟؟	کتاب فارع قراءات.....پیش لفظ و خلاصہ کتاب	طاہر حسینی، قاری
؟؟	عبد الرحمن مدینی، حافظ تتفیقات و توضیحات [سبعہ احرف کے مفہوم کے حوالے سے] [ترتیب: قاری فہد اللہ]	عبد الرحمن مدینی، حافظ
؟؟	سبعہ احرف کا مفہوم و معنی [متجم: حافظ حسن مدینی]	عبد العزیز القاری
؟؟	قراءات عشرہ کا تو اتو اور ان کی انسانیہ [متجم: سچ الرحل]	عبد العزیز القاری
؟؟	علم قراءات کا تواریخ اور آن کی انسانیہ [متجم: سچ الرحل]	عبد الکریم ابراہیم
؟؟	علم وقف و ابتداء کا معانی سے تعلق [متجم: محمد آصف جاوید]	عبد الکریم ابراہیم
؟؟	قراءات قرآنیہ سے متعلق بعض مباحث [متجم: قاری محمد حسین]	عبد العزیز القاری

علی خلف الحسین	جمع قرآن اور مصاحف عثمانیہ کی رو سے قراءات کا ثبوت [مترجم: قاری محمد صدر]
فیروز شاہ کھنگہ	گولڈ زیبر اور دیگر مستشرقین کے علم قراءات پر اعتراضات کا جائزہ
کامران طاہر	اہل اشراق کا سبعة احرف کو تشاہیت کرنے کا جائزہ
محمد ادريس العاصم	حدیث سبعة احرف، ایک جائزہ
محمد رمضان سلفی	قواعد حکم قرآن اور قراءات قرآنیہ کے تابع ہیں
محمد شفیق مدینی	علم قراءات کے فقه اسلامی پر اثرات
محمد شملوں، عدنان شیخ	علم تجوید و ترتیل کے محتوی اثرات [مترجم: عبدالناصر تقریب]
محمد صدر، قاری	علم قراءات پر اسلام جیبراچپوری کے نظریات کا جائزہ
محمد طاہر، ڈاکٹر قاری	اسلام جیبراچپوری اور تنہائی احادیث کے قراءات کے حوالے سے نظریات کا جائزہ
محمد آصف ہارون	تو اتر کا مفہوم اور ثبوت قرآن کا ضابطہ
محمود اختر، ڈاکٹر	علم قراءات پر مستشرقین کے اعتراضات کا جائزہ
نبیل محمد ابراء یحییٰ، ڈاکٹر	علم قراءات کا فقه اسلامی پر اثر [مترجم: عمران اسلم]
بجم الصیح تھانوی	متنوع قراءات کا ثبوت..... مصاحف عثمانیہ کی روشنی میں
فہد اللہ مراد، قاری	علم تجوید و قراءات میں تقلید قراءہ کی شرعی حیثیت
یاسر عثمان مزروعی	عصر حاضر سے نبوت تک متصل اسناد قراءات [تذییب و اضافہ: اختر علی]
محمد صدیق ارکانی	بر صغیر پاک و ہند میں تجوید و قراءات کا ارتقاء اور قراءہ کرام کا تعارف

کفر و نظر، اسلام آباد

ظفر الاسلام اصلاحی	بر صغیر میں علم قراءات کا ارتقاء [عبد سلطنت کے حوالہ سے]
ظفر الاسلام اصلاحی	پاکستان میں علم تجوید و قراءات۔ پاٹی حال اور مستقبل [نبی ایچ ڈی مقالہ کا تجزیہ] جولائی ۱۹۹۶ء
محمد اکرم، پروفیسر	اختلاف قراءات قرآنیہ اور مستشرقین [آرچر جیپوری کا مطابق] [مترجم: علی اصغر سلیمانی] جنوری ۱۹۹۷ء

ماہنامہ بیداری، حیدر آباد

راغب الطباخ	علم تجوید اور اس کی اہمیت [ماہنامہ ضیائے حدیث سوپرہ]
عرفان مولا نا قاری	فن تجوید و قراءات [ماہنامہ معارف رضا کراچی]
فیض الرسول	علم تجوید و قراءات کی اہمیت [ماہنامہ منہاج القرآن لاہور]
محمد ابراہیم میر محمدی	تجوید کی اہمیت [ماہنامہ الفرقان فیصل آباد]
محمد ابراہیم میر محمدی	آئیے قرآن تجوید کے ساتھ یکھیں [ماہنامہ الفرقان فیصل آباد]
محمد ابراہیم میر محمدی	آئیے قرآن تجوید کے ساتھ یکھیں [ماہنامہ الفرقان فیصل آباد]

سلسلہ وار القاری، لاہور

بسم اللہ بیگ، قاری	علم فن تجوید کا فرق
--------------------	---------------------

٩-٢	سلسلہ نمبر ۲	خلافت تجوید و قراءات	برکت اللہ، مولانا
		حیب الرحمن	تجوید القرآن فی حل جمال القرآن [١٣ اقسام]
		سلسلہ نمبر ۱۳/۱۱-۱۳، سلسلہ نمبر ۹/۱۰-۹، سلسلہ نمبر ۱۵/۱۵-۲۵، سلسلہ نمبر ۱۶/۱۵-۱۶، سلسلہ نمبر ۱۷/۱۶-۹	
		سلسلہ نمبر ۱۸/۸-۹، سلسلہ نمبر ۱۹/۹-۲۷، سلسلہ نمبر ۲۰/۲۰-۲۹، سلسلہ نمبر ۲۱/۱۰-۱۱، سلسلہ نمبر ۲۲/۱۱-۱۰	
		سلسلہ نمبر ۲۳/۱۸-۱۸، سلسلہ نمبر ۲۴/۱۳-۲۲، سلسلہ نمبر ۲۵/۲۵-۲۹، سلسلہ نمبر ۲۶/۲۹-۲۲	
		حیب الرحمن	شارح الوقف في جامع الوقف [تسبیحات سکون] [١١ اقسام]
		سلسلہ نمبر ۸/۳۰-۳۲، سلسلہ نمبر ۹/۸-۸، سلسلہ نمبر ۹/۹-۲۹، سلسلہ نمبر ۱۰/۱۰-۲۷، سلسلہ نمبر ۱۳/۲۷-۲۵	
		سلسلہ نمبر ۱۴/۲۶-۲۸، سلسلہ نمبر ۱۵/۲۱-۲۲، سلسلہ نمبر ۱۶/۲۵-۲۸، سلسلہ نمبر ۱۷/۲۶-۲۷، سلسلہ نمبر ۱۸/۲۱-۲۲	
		سلسلہ نمبر ۱۹/۲۰-۲۱، سلسلہ نمبر ۲۰/۲۱-۲۵، سلسلہ نمبر ۲۱/۲۵-۲۸	
		حیب الرحمن	اقرأ المقرئين، المموجدين، مرتل أكمل، محمود عظيم [تجوید و تعلیل] سلسلہ نمبر ۳-۳
		حیب الرحمن	علم تجوید
		حیب الرحمن	تجوید القرآن [خارج] [١٢ اقسام]
		سلسلہ نمبر ۱۱/۱۱-۱۰، سلسلہ نمبر ۱۰/۱۱-۱۲، سلسلہ نمبر ۱۱/۱۲-۱۳	
		سلسلہ نمبر ۱۱/۱۱-۱۰، سلسلہ نمبر ۱۲/۱۲-۱۳	
		حیب الرحمن	وقف بخطاط رسم اور بخطاط وصل
		حیب الرحمن	وقف کی تعریف اور اس کے احکام
		حیب الرحمن	خلیل احمد بیگ، مرزا جدید صوتیات اور علم تجوید [١٣ اقسام]
		حیب الرحمن	سلسلہ نمبر ۱۵/۱۵-۲۱، سلسلہ نمبر ۱۶/۱۶-۲۲، سلسلہ نمبر ۱۷/۱۷-۲۳، سلسلہ نمبر ۱۸/۱۸-۲۴
		سعید احمد، فاری	رجم بخش پانچ پی، قاری جمع قرآن و تشكیل قراءات کی مختصر تاریخ
		سعید احمد، فاری	تجوید کی اہمیت
		صلاح الدین ثانی	علماء دیوبندی خدمات تجوید و قراءات
		عبد العزیز شوقي	علم تجوید اور قرآنی تعلیمات کی اہمیت
		عبد الرحمن خان، مشی	علم قراءات کی اہمیت [١٢ اقسام]
		محمد فدا اللہ الکندي	ڈاکٹر بر صغیر میں علم قراءات کا ارتقاء [١٢ اقسام]
		محمد فدا اللہ الکندي	تجوید و قراءات [مکالمہ] [١٣ اقسام]

محمد تقی عثمانی، مفتی قرآن کے سات حروف [سبعة احرف] [۱۷۳] [اقساط]
 سلسلہ نمبر ۱۷۱-۲۳، سلسلہ نمبر ۱۷۱-۱۲۱، سلسلہ نمبر ۱۸۰-۱۰۱، سلسلہ نمبر ۱۹-۹/۲۰
محمد فنڈاء اللہ الکنڈی شعبہ تجوید و قراءات (روایت حفص) کا طریقہ تدریس [۱۷۴] [اقساط]
 سلسلہ نمبر ۱۳۰-۸۷، سلسلہ نمبر ۱۷۳-۳۲، سلسلہ نمبر ۱۹۶-۱۹۷، سلسلہ نمبر ۱۵۱-۱۰۱، سلسلہ نمبر ۱۷۱-۱۰۱
مسعود احمد سید، ڈاکٹر قرآن کریم میں وقف و ابتداء کا مسئلہ

سلسلہ نمبر ۵۳۔ ۲۵/۵۳، ۳۰۔ ۲۱/۵۷، سلسلہ نمبر ۵۷
 سلسلہ نمبر ۲۸۔ ۱۳/۲۸، سلسلہ نمبر ۲۹
 سلسلہ نمبر ۷۔ ۹

محمد صدیق فلاجی، قاری ہندوستانی قراءات اور علم قراءات [۱۲ اقسام]
 محمد مسعود عالم قاسمی قرن قراءات کا ارتقاء [۱۲ اقسام]
 تجوید ہم تک کیسے پہنچی.....

فروری ۲۰۰۸ء ۲۷۔ ۲۰
 مارچ ۲۰۰۶ء ۲۰۰۲ء ۱۲۵۔ ۲۲۷ء ۲۰۰۱ء اپریل
 مئی ۲۰۰۶ء ۲۰۰۲ء ۲۰۰۲ء جون
 اگست ۲۰۰۲ء ۲۰۰۲ء ۲۰۰۲ء ۲۰۰۲ء ستمبر
 ۲۰۰۲ء ۲۰۰۲ء ۲۰۰۲ء ۲۰۰۲ء نومبر

محمد اسلم قاری علم تجوید
 معاویہ حسین معاویہ حسین تجوید کی ضرورت و اہمیت [۱۳ اقسام]

معاویہ حسین حن کی تعریف [تجوید]
 معاویہ حسین مخارج حروف کا بیان [تجوید] [۱۲ اقسام]

ہفت روزہ الٰہی حدیث، لاہور

عبدالستار حجاج قراءات سبعہ و عشرہ
 محمد ابراہیم میر سیاکلوٹی قرآن مجید اور فن تجوید
 محمد اسلم فن تجوید و قراءات تاریخ کے آئینہ میں [۱۲ اقسام]
 ۱۲۔ ۱۵/۱۲۔ ۹۲ء فروری ۹۲ء ۱۱۔ ۱۲۔ ۹۲ء فروری ۹۲ء

ماہنامہ المقری، لاہور

۲۵۔ ۱۸	فروری ۲۰۰۹ء	احمد سعید، قاری تجوید کی اہمیت
۲۳۔ ۲۱	مارچ ۲۰۰۸ء	احمد سعید، قاری فن قراءات
۱۸۔ ۱۵	فروری ۲۰۰۲ء	محمد عدنان عامر، قاری تجویدی مدارس کی اہمیت
۸۔ ۲	مارچ ۲۰۰۶ء	محمد عدنان عامر، قاری قاری عبدالباسط محمد عبد الصمد اور فن تجوید و قراءات
۱۱۔ ۲	جنوری ۲۰۰۲ء	محمد فداء اللہ، قاری علم تجوید
۸۔ ۵	مئی ۲۰۰۶ء	محمد اسماعیل، قاری تفہیم التجوید
۱۰۔ ۹	مئی ۲۰۰۹ء	محمد اسماعیل، قاری تفہیم الوقوف
		محمد امام اللہ، قاری تجوید کا ایک سبق [۲۲ اقسام]

۲۱۔ ۱۸ء ۲۰۰۷ء	اپریل ۲۰۰۷ء	جنوری ۲۰۰۷ء ۱۵ء ۲۰۰۷ء، فروری ۲۰۰۷ء ۱۲۔ ۱۳ء ۲۰۰۷ء، مارچ ۲۰۰۷ء ۲۰۰۷ء ۱۲۔ ۱۳ء ۲۰۰۷ء،
۲۷۔ ۲۳ء ۲۰۰۷ء	ستمبر ۲۰۰۷ء	جنولائی ۲۰۰۷ء ۱۸۔ ۱۴ء ۲۰۰۷ء، جون ۲۰۰۷ء ۲۰۰۷ء ۳۵۔ ۳۳ء ۲۰۰۷ء،
۱۳۔ ۱۰ء ۲۰۰۷ء	جنوری ۲۰۰۸ء	دسمبر ۲۰۰۷ء ۲۰۰۷ء ۱۹۔ ۱۶ء ۲۰۰۷ء، اکتوبر ۲۰۰۷ء ۲۰۰۷ء ۲۹۔ ۲۶ء ۲۰۰۷ء،
۱۵۔ ۱۲ء ۲۰۰۸ء	ستمبر ۲۰۰۸ء	جنولائی ۲۰۰۸ء ۱۲۔ ۹ء ۲۰۰۸ء، مارچ ۲۰۰۸ء ۲۰۰۸ء ۱۰۔ ۱۰ء ۲۰۰۸ء،
۱۱۔ ۹ء ۲۰۰۸ء	جنوری ۲۰۰۹ء	جنولائی ۲۰۰۸ء ۱۲۔ ۹ء ۲۰۰۸ء، دسمبر ۲۰۰۸ء ۲۰۰۸ء ۱۲۔ ۱۳ء ۲۰۰۸ء، نومبر ۲۰۰۸ء ۲۰۰۸ء ۱۱۔ ۹ء ۲۰۰۸ء،
۱۳۔ ۹ء ۲۰۰۹ء	جون ۲۰۰۹ء	جنولائی ۲۰۰۹ء ۱۲۔ ۹ء ۲۰۰۹ء، مارچ ۲۰۰۹ء ۲۰۰۹ء ۱۰۔ ۱۰ء ۲۰۰۹ء، اپریل ۲۰۰۹ء ۲۰۰۹ء ۱۲۔ ۹ء ۲۰۰۹ء،
۲۱۔ ۱۳ء ۲۰۰۸ء	جنوری ۲۰۰۸ء	جنولائی ۲۰۰۸ء ۱۲۔ ۹ء ۲۰۰۸ء، فروری ۲۰۰۸ء ۱۲۔ ۱۳ء ۲۰۰۸ء، مئی ۲۰۰۸ء ۲۰۰۸ء ۱۲۔ ۱۳ء ۲۰۰۸ء،

محمد فداء اللہ، قاری فن تجوید و قراءات سے غفلت

محمد سعیف کوکب

۲۰۱۵ء	دسمبر ۲۰۰۷ء	محمد فداء اللہ، قاری	فن قراءات پر ایک مکالمہ [۱۵ اقسام]
۲۰۰۸ء	جولائی ۲۰۰۸ء	فروری ۹۔۶ ۲۰۰۸ء	مارچ ۱۵۔۶ ۲۰۰۸ء
۲۰۰۸ء	اکتوبر ۲۰۰۸ء	محمد فداء اللہ، قاری	فن قراءات [۱۵ اقسام]
۱۳۱۱ء	مئی ۲۰۰۹ء	دسمبر ۱۰۔۶ ۲۰۰۹ء	فروری ۱۲۔۶ ۲۰۰۹ء

سہ ماہی المیزان، اسلام آباد

۷۳۔۷۵	۷	آخر رضا سیالکوٹی	حافظت قرآن اور اختلاف قراءات
۱۱۷۔۱۱۳	۵	ایشیاز علی سید	انٹرنیٹ پر تجوید القرآن
۷۸۔۷۲	۱۶	حسن علوی پروفیسر	نزول قرآن علی سبعہ احرف
۷۶۔۷۵	۵	علی نقی، علامہ	قراء سبعہ اور سبعہ احرف

ماہنامہ تربیجان القرآن، لاہور

۱۷۲۔۵۲	جون ۵۹ء	ابوالاعلیٰ مودودی	قرآن میں قراءاتوں کا اختلاف
۳۶۔۳۵	ستمبر ۴۰ء	ہدایت اللہ خان	تجوید و قراءات کی فضیلت

ماہنامہ انوار مدینہ، لاہور

۵۰۔۳۷	جون ۶۹ء	عبد الواحد، مفتی ڈاکٹر	عبد الواحد، مفتی ڈاکٹر قرآن پاک اور حروف سبعہ پر اس کا نزول
۵۰۔۳۷	ستمبر ۷۹ء	جولائی ۲۷ء	۵۰۔۳۷، اگست ۲۸ء، ۲۷۔۸۔۲۰۰۷ء

ماہنامہ الارشاد، اٹلیا

۲۳۔۱۶	ماрچ ۸۳ء	عبد الرحمن چھپارنی	فن قراءات کی علمی تاریخ
۷۰۔۲۳	ماрچ ۸۱ء	عبد الرحمن چھپارنی	قرآن پاک اور علم تجوید

ماہنامہ عالم الجامعہ، لاہور

۹۔۷	محرم ۱۴۲۵ھ	عبد الباسط منشاوی	تجوید کی ضرورت و اہمیت [۱۵ اقسام]
۹۔۸	ربیع الثانی ۱۴۲۵ھ	ربیع الثانی ۱۴۲۵ھ	ربیع الثانی ۱۴۲۵ھ
۹۔۸	رمضان ۱۴۲۶ھ	محمد عادل، قاری	علم تجوید کی فضیلت و اہمیت [۱۲ اقسام]

ماہنامہ الحسن، لاہور

۶۵۔۵۷	نومبر ۹۹ء	محمود الحسن عارف	پانی پت میں علم قراءات
۹۰۔۳۶	اپریل ۸۲ء	محمد جنید اشرف	علوم قراءات کی مختصر تاریخ تدوین

ماہنامہ سیرہ ذاتی، لاہور

۳۰۰۔۲۹۵	مئی ۲۰۰۶ء	احسان الی ظہیر	فن قراءات اور اس کی ضرورت
۳۸۱	مئی ۲۰۰۶ء	غلام سرو عبد اللہ	تجوید کے متعلق چند ارشادات

ہفت روزہ حفظ المحدث، لاہور

عبد القادر، حصاری موجودہ فن تجوید پر تبصرہ [اتصال]

۲۰ مئی ۲۲، ۸، ۷، ۱۰، ۷، ۱، جون ۲۲، ۷، ۱، جون ۲۲، ۷، ۱، جون ۲۲، ۷، ۱

ماہنامہ تعلیم الاسلام، ماموں کا نجیب

محمد عبدہ، مولانا القراءات والقراء [سبعہ احرف کے متعلق] [اتصال]

۲۸۔۲۰، ۶۹۳، ۹۲، ۲۷، ۲۲، ۲۷، ۹۲، ۲۷، ۲۲، ۲۷، ۹۲، ۲۷، ۲۷، ۹۳، ۱۲۔۸، ۱۶ مئی، جون ۹۳، ۲۸۔۲۰، ۶۹۳

ماہنامہ حکمت قرآن، لاہور

محبوب علی علم تجوید کے فروع کی اہمیت [کتب]

۹۶۔۹۵ مارچ ۱۹۹۳ء

سماں تحقیقات اسلامی، علی گڑھ

محمد یاسین مظہر صدیق اختلاف قراءات اور احادیث نبوی

۳۹۔۲۰ جنوری ۲۰۰۵ء

ماہنامہ معارف، عظم گڑھ

نزول قرآن علی سبعہ احرف

۵/۲۵

ماہنامہ تدریس، لاہور

خالد مسعود سبعہ احرف

۲۹۔۲۲ فروری ۸۹ء

ماہنامہ اشراق، لاہور

محمد اسلم نجمی سبعہ احرف

۳۷ نومبر ۲۰۰۰ء

ماہنامہ تیرانکار، کراچی

غلام مصطفیٰ، ڈاکٹر صوتیات میں قرآنی تجوید کی اہمیت

۱۷۔۱۲ اپریل ۲۰۰۵ء

ماہنامہ لمح اکوڑہ ملک

تاج افسر، پروفیسر سبعہ احرف اور اس کا مفہوم [قراءات قرآنیہ کے تناظر میں]

۳۲۔۲۹ جولائی ۲۰۰۱ء

ماہنامہ پندھویں صدی، گوجرانوالہ

فاروق احمد خاں قرآن کریم اور فن قراءات

۹۔۷ جون ۱۹۹۱ء

ماہنامہ تعلیم الاسلام، بہاولپور

احسان الہی ظہیر، علامہ فن قراءات اور اس کی ضرورت

۳۱۔۲۷ مئی ۲۰۰۲ء

ماہنامہ اشرافیہ، گوجرانوالہ

محمد فیاض سواتی مختلف قراءات کی تلاوت آج کے دور میں جائز ہے

۳۲۔۳۰ نومبر ۲۰۰۰ء

ماہنامہ دعوت حفظ المحدث، گوجرانوالہ

محمد سعید احمد، علامہ حروف سبعہ پر قرآن کا نزول

ہفت روزہ المحدث، لاہور

محمد سعفیق کوکب

۱۹۔۱۷	ماہر ج ۲۰۰۴ء	سیف اللہ ساجد پیغمبر اور ولی
۲۰۔۱۹	جنوری ۱۹۳۳ء	انتظام اللہ، مولانا ماہنامہ تجلیات، کراچی
۸۹	اپریل ۱۹۶۸ء	محمود احمد مدینی حسن قراءات کا ذوق اور شعبہ معارف اسلامیہ
۹۸۔۹۶	انومبر ۱۹۷۱ء	عبدالعزیز، قاری دو ماہی سب رگ، دہلی
۲۳۸۔۲۳۵	مئی رجوان ۶۷ء	احسان الیٰ طہیر، علامہ فن قراءات اور اس کی ضرورت قرآن نمبر، جنگ
۸۲۔۸۱		احمل شاہ، حکیم ماہنامہ نداء الحست، لاہور
۲۲۔۲۳	فروری ۱۹۹۵ء	رمضان ضیاء الباروی علم قراءات و تجوید کی ضرورت و اہمیت ماہنامہ نور طیٰ نور، کراچی
۲۹۰۔۲۸۷	نومبر دسمبر ۰۳ء	عبدالعزیز، قاری ماہنامہ والی، گوجرانوالہ
۳۵۔۳۲	ستمبر راکتوبر ۰۷ء	احسان الیٰ طہیر، علامہ فن قراءات ششمائی علوم القرآن علی گڑھ
۱۲۶۔۱۰۸	جنوری ۱۹۹۰ء	ظفر الاسلام اصلاحی علم قراءات عہد و طلب کے ہندوستان میں ماہنامہ وحدۃ، اسلام آباد
۲۹۔۲۷	اگست ۱۹۹۴ء	محمود عازیز، ڈاکٹر علم تجوید قراءات ماہنامہ دارالعلوم، اٹھیا
۲۹۔۲۸	اپریل ۱۹۶۰ء	محمد عبداللہ، قاری قراءات قرآن

۲ تدوین قرآن

۸۳	پاکستان میں رسم عثمانی پر مبنی نسخہ قرآن کی اشاعت کی فروخت ستمبر ۱۹۹۸ء	احمدیار، حافظ
	کتابت مصاہف اور علم ضبط [خطب علامات کی ایڈا کا متنوع ارتقا اور ان کے زمانی و مکانی میزبانی کا جائزہ] [اے انساط]	
	اکتوبر ۹۸ء ۳۵۰، نومبر ۹۸ء ۳۱۰، دسمبر ۹۸ء ۵۰۰، جنوری ۹۹ء ۵۸۰-۳۹۰، فروری ۹۹ء ۹۸-۸۹ء ۹۹ مارچ	
	اپریل ۹۹ء ۸۲۰-۸۱۰، مئی ۹۹ء ۵۰۰-۴۹۰، نومبر ۹۹ء ۵۶۰-۴۹۰	

۳۱۔۲۳	ماہر جو ۱۹۹۰ء	تدوین قرآن پر اعتراضات	شیر حسین زاہد ماہنامہ رشد، لاہور
؟؟	ستمبر ۲۰۰۹ء	علم الضبط کا آغاز و ارتقاء اور ممیزیات.....ایک جائزہ	احمد یار پروفیسر
۵۷۹۔۵۷۲	جون ۲۰۰۹ء	رسم عثمانی اور پاکستانی مصاحف کی صورت حال	رشید احمد تھانوی
؟؟	ستمبر ۲۰۰۹ء	رسم عثمانی کا انتظام اور اس سے متعلقہ جدید فقہی مسائل	سمیع اللہ فراز
؟؟	ستمبر ۲۰۰۹ء	رسم عثمانی کی شرعی حیثیت	عبد الرحمن ناصر
؟؟	ستمبر ۲۰۰۹ء	جمع عثمانی کی نوعیت اور احراق مصاحف کی حقیقت	محمد االم صدیق
؟؟	ستمبر ۲۰۰۹ء	رسم عثمانی کے معنوی اعجاز کے پہلو [متجم ب محمد مصطفی راجح]	محمد شملوں
۹۱۔۷۱	جنوری/ فروری ۰۸ء	رسم عثمانی کی فوی حیثیت	محمد مصطفی راجح
۵۷۱۔۵۵۳	جون ۰۹ء	رسم عثمانی کی شرعی حیثیت اور تبدیلی سے متعلق فتاوی جات	محمد مصطفی راجح
۵۹۳۔۵۸۰	جون ۰۹ء	مصحف مدینہ نبویہ کی اہمیت اور اس پر تحقیق کام کا تعارف	محمد ادریس العاصم
؟؟	ستمبر ۲۰۰۹ء	طبعات مصاحف کی تاریخ	محمود الحسن عارف
ماہنامہ رواہ اعتماد، اٹلیا			
۲۰۔۱۷	مئی ۲۰۰۶ء	تدوین قرآن کے مرحل	حمد عمری
۲۱۔۱۸	جون ۲۰۰۶ء	تدوین قرآن کا دوسرا مرحلہ صدیق اکبر کے عہد خلافت	حمد عمری
۱۳۔۱۰	جولائی ۲۰۰۶ء	تدوین قرآن کا تیسرا مرحلہ	حمد عمری
۱۳۔۱۰	اگست ۲۰۰۶ء	تنتمہ بد تدوین قرآن	حمد عمری
ماہنامہ ترجمان القرآن، لاہور			
۲۶۱۔۲۵۵	شوال ۱۳۵۸ھ	قرآن مجید کا رسم الخط	عبدالقدیر صدیق
۳۰۲۔۱۱	دسمبر ۱۹۳۷ء	کتابت قرآن	قمر الدین اصلحی
۵۵۔۷۳	جولائی ۲۰۰۳ء	تدوین قرآن	محمد احمد، ڈاکٹر
ماہنامہ الحلق، اکوڑہ ملک			
۸۰۔۳۶	ماہر جو اپریل ۱۰ء	قرآن عثمانی کا تاریخی پس منظر	امجد بٹ
۱۳۔۵	اکتوبر ۱۹۷۸ء	جمع قرآن ب بعد حضرت عثمان	سعید اللہ مولانا
۱۶۔۱۲	اکتوبر ۱۹۹۳ء	علوم قرآن، منزل ڈاکٹر	ظفر احمد عظیمی
۳۸۔۲۱۶۹۶	جون ۹۶ء	عہد عثمانی میں جمع قرآن [۱۲ اقسام]	محمود اختر ڈاکٹر
سالانہ خاتون پاکستان، کراچی			
۳۱۔۱۷	اکتوبر ۱۹۶۵ء	تدوین قرآن مجید	ابوالجلال ندوی
۸۱۔۳۱	اکتوبر ۱۹۶۵ء	جمع قرآن	تمننا عادی

محمد سعفیت کوکب

۳۵-۳۲	۱۹۶۵	کتابت قرآن مجید	ظہور الحسن قاضی
۳۱-۳۶	۱۹۶۵	مصاحف قرون میلادی	ظہور الحسن قاضی
۵۳-۵۰	۱۹۶۵	تاریخ قرآن مجید [تدوین کے متعلق]	نذر احمد حافظ
ماہنامہ صوت الاسلام، فیصل آباد			
جون ۱۹۸۶ء	۱۹۸۶ء	محی الدین اور نگزیب کی کتابت قرآن	زید الحسینی
جون ۱۹۸۶ء	۱۹۸۶ء	جمع تدوین قرآن کریم، تاریخی جائزہ	فیوض الرحمن
جون ۱۹۸۶ء	۱۹۸۶ء	دورصدیق اکبر اور تدوین قرآن	محمد اسلام حافظ
جون ۱۹۸۶ء	۱۹۸۶ء	عکس مصحف خلفاء راشدین
شہادی علم القرآن علی گڑھ			
جنوری ۱۹۹۰ء	۸۰-۷۰	قرآن کریم کی کتابت و تدوین.....ایک مختصر جائزہ	ابوالحسن عظی
جنوری ۱۹۹۰ء	۸۰-۷۰	قرآن مجید کی کتابت و تدوین ایک مختصر جائزہ	ابوالحسن عظی
دسمبر ۱۹۸۸ء	۹۷-۸۱	مصحف عثمانی تاشقند میں [مترجم: صدر سلطان اصلاحی]	طاولی
جنوری ۱۹۹۵ء	۱۲۰-۹۵	کتابت قرآن عہد و سلطی کے ہندوستان میں	ظفر الاسلام اصلاحی
سماں المیزان، اسلام آباد			
۹۳-۸۵	۱۳	جمع تدوین قرآن	احمد سعید، پروفیسر
۱۳۲/۱۳۲-۱۳۲/۱۲	۷/۳	کتابت قرآن عہد و سلطی کے ہندوستان میں [۱۲ اقتاط]	ظفر الاسلام اصلاحی
۱۹-۱۵	۸	عصر رسول میں تدوین قرآن [۱۲ اقتاط]	محمد علی بخاری، شیخ
ستمبر ۱۹۵۳ء	۱۸۵-۱۲۵	کتابت قرآن پر ایک نظر	محمد علی بخاری، شیخ
اگست ۱۹۶۱ء	۱۵۳-۱۵۱	بدر الدار علوی، سید	بدر الدار علوی، سید
۵۵-۳۷/۴۲۳	۲۲۸-۲۲۵/۴۲۳	مصحف عثمانی کے متعلق ایک یعنی شہادت	سردار جعفری
۳۲۲-۳۰۵/۴۳۹	جنوری ۱۹۵۵ء	صدیق حسن، نواب تدوین قرآن [۱۲ اقتاط]	صدیق حسن، نواب
۳۲۱-۳۲۵/۴۳۹	جنوری ۱۹۵۵ء	اکتوبر ۱۹۲۳ء، نومبر ۱۹۲۳ء، دسمبر ۱۹۲۳ء، ۳۲۸-۳۰۵/۴۲۳	معین الدین ندوی
ماہنامہ برہان، درہلی			
اکتوبر ۱۹۶۳ء	۲۲۸-۲۲۵	تدوین قرآن	صدیق حسن، نواب
اپریل ۱۹۹۰ء	۳۰۰-۲۹۱	جمع قرآن پر ایک نظر	عبدالصمد قاضی
۲، ۳، ۷۲	۲، ۵، ۷۹۲	عہد نبوی میں قرآن مجید کی تدوین ترتیب
۲، ۳، ۷۲	۲، ۵، ۷۹۲	جمع و تدوین قرآن

۲۸۸

مصحف عثمانی کے متعلق ایک عینی شہادت

سلسلہ وار القاری، لاہور

۱۲-۶	سلسلہ نمبر ۲۷	رجیم بخش پانی پی، قاری تاریخ علم رسم الخط
۱۰-۵	سلسلہ نمبر ۲۸	رجیم بخش پانی پی، قاری جمع قرآن و تشكیل قراءات کی مختصر تاریخ
۲۳-۱۸	سلسلہ نمبر ۲۵	رجیم بخش پانی پی، قاری الخط العثمانی فی رسم القرآن [اقساط]
		سلسلہ نمبر ۳۰، ۱۰-۵، سلسلہ نمبر ۳۱، ۲۲-۲۲/۳۱، سلسلہ نمبر ۳۳، ۲۱-۱۸/۳۳،
		سلسلہ نمبر ۳۲، ۲۸-۲۲/۳۲، سلسلہ نمبر ۳۵، ۲۱-۱۷/۳۴، سلسلہ نمبر ۳۳-۱۹/۳۲،
		سلسلہ نمبر ۳۸، ۲۲-۱۸/۳۸، سلسلہ نمبر ۳۹، ۱۹-۱۷/۳۹، سلسلہ نمبر ۳۰، ۱۲-۱۷/۳۱،
		سلسلہ نمبر ۳۲، ۲۲-۲۱/۳۲
۹-۱۰	سلسلہ نمبر ۱۰	سعید احمد اکبر آبادی جمع قرآن [اقساط]
۲۲-۱۹	سلسلہ نمبر ۲۱	محمد سمیع اللہ فراز، حافظ عجمی لغات میں کتابت قرآن اور اس کا حکم

ماہنامہ سیارہ ڈائجسٹ، لاہور

۳۹۸-۳۹۲	مئی ۲۰۰۲ء	انور حسین نقیش خطا طان قرآن [عہد نبوی سے خلافت عباسیہ تک]
۳۲۲-۳۰۷	مئی ۲۰۰۲ء	انور حسین نقیش خطا طان قرآن
۳۳۱-۳۲۹	مئی ۲۰۰۲ء	عبد الرحمن عابد احمد علی مصاحف عثمانی

ماہنامہ حدث، لاہور

جنوری ۲۰۰۸ء	۳۰-۲۰	عبد الفتاح القاضی مصحف شریف: ایک تاریخی جائزہ [متربم: پروفسر محمد اسلم صدیق] [تدوین، نقطے، اعراب] [اقساط]
	۲۵-۲۰	جنوری ۲۰۰۸ء، فروری ۲۰۰۸ء، مارچ ۲۰۰۸ء اپریل ۲۰۰۸ء

ماہنامہ مطالعہ قرآن، لاہور

جنوری ۲۰۰۳ء	۳۴-۳۳	حقیقت الرحمن خطا طان قرآن [دور نبوت سے وین صدی ہجری خلافت عباسیہ تک] [اقساط]
	۲۰۰۲ء	جنوری ۲۰۰۲ء، فروری ۲۰۰۲ء، مارچ ۲۰۰۲ء

اگست ۲۰۰۲ء	۲۰۰۲ء	محبوب علی شاہ جمع قرآن و تدوین [اقساط]
	۲۰۰۲ء	

ماہنامہ فیض الاسلام، راولپنڈی

جنوری ۱۸۳ء	۱۸۳-۱۹۳	تمنا عادی جمع قرآن اور روایت پرستی کا بھرمان
جنوری ۱۸۵ء	۱۸۵-۱۶۳	عرشی جمع و حفاظت قرآن

پدرہ روزہ ترجمان القرآن، دھلی

نومبر ۱۹۹۹ء	۷-۱۷	ابوالبرکات اصلاحی تاریخ جمع تدوین قرآن
نومبر ۱۹۹۷ء	۱۱-۱۳	محمد فرقان سلفی تدوین قرآن حقیقت کے آئینے میں

ماہنامہ یحیا، لاہور

— جمادی الآخرة ۱۴۲۰ھ —

محکم دلائل و برائین سے مزین متنوع و منفرد کتب پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

محمد سعفیت کوکب

خالد مسعود	جمع و ترتیب قرآن سے متعلق شیعی نقطہ نظر	۲۸-۲۳ء
صدیق حسن نواب	جمع تدوین قرآن [۱۵ اقسام]	۷۲-۵۲ء
	ما�چ، اپریل ۲۰۰۳ء، جون ۲۰۰۴ء، ستمبر، اکتوبر ۲۰۰۴ء، نومبر، دسمبر ۲۰۰۴ء	۵۲-۳۲ء
نذر احمد حافظ	تاریخ جمع تدوین قرآن	۳۸-۲۱ء
	ماہنامہ دارالعلوم، اٹھریا	
بدر الدین علوی	عہد نبوی میں قرآنی کی تدوین و ترتیب [۱۵ اقسام]	۲۰-۱۶ء
	جنوری ۲۰۰۴ء، فروری ۲۰۰۴ء، مارچ ۲۰۰۴ء، اپریل ۲۰۰۴ء، نومبر ۲۰۰۴ء، دسمبر ۲۰۰۴ء	۱۱-۹ء
محمد عثمان معروفی	تدوین قرآن	۳۶-۳۰ء
	ماہنامہ المعارف، لاہور	
سعید اللہ، سید	کتابت قرآن عہد نبوی ﷺ میں	۲۸-۲۶ء
	جمع و کتابت قرآن کے تین مرحلے	۸۱-۳۳ء
ماہنامہ خلافت راشدہ، قیصل آپاد		
حیدر اللہ، ڈاکٹر	تاریخ تدوین قرآن مجید [۱۲ اقسام]	۱۹-۱۳ء
	ماہنامہ دعوت توحید اسلام آباد	
قرۃ العین ریحان	قرآن کریم کی جمع و تدوین [۱۲ اقسام]	۲۸-۲۹ء
	ماہنامہ التوحید، دہلی	
محمد عبداله مولانا	جمع و تالیف قرآن و مصحف عثمانی [۱۲ اقسام]	۲-۳ء
	ماہنامہ صوت القرآن، اٹھریا	
ظفر احمد مولانا	علوم قرآن منزل بمنزل [تدوین قرآن کے متعلق]	۱۲-۶ء
	ماہنامہ فکر و نظر، اسلام آباد	
زاہد الکوثری	جمع و تدوین بین قرآن [مترجم: محبوب علی شاہ]	۲۳۸-۲۲۷ء
	ماہنامہ پیغات، کراچی	
سعید احمد سید	جمع قرآن بعهد عثمان بن عاصم	۳۸-۳۳ء
	سہ ماہی تحقیقات اسلامی، علی گڑھ	
اسامیل احمد الطحان	تاریخ تدوین و جمع قرآن [مترجم: محمد رضی الاسلام ندوی]	۱۰۷-۸۵ء
	سہ ماہی منہاج، لاہور	
محمد و اختر ڈاکٹر	تاریخ تدوین قرآن [مستشرقین کے اعتراضات]	۱۱۹-۸۸ء
	ماہنامہ اقیم سرگودھا	
محمد اشرف مرزا	تدوین و ترتیب	۳۲-۳۱ء
	ماہنامہ دلائل و برائین سے مزین متنوع و منفرد کتب پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ	

۱۸-۹	نومبر، دسمبر اگرے	جمع تدوین قرآن	ماہنامہ انوار مدینہ، لاہور شمس الحق مولانا پندرہ روزہ اخبار مسلمان سوہنہ
۱۲۲-۱۱۵	دسمبر ۱۹۳۵ء	تاریخ تدوین قرآن	احماد سعید حافظ
۹۱-۸۷	اکتوبر ۱۹۸۳ء	حافظت و تدوین قرآن	عبدالحمید چشتی محلہ لصاڑ، بہاولپور
۷۸-۶۱	فروری ۹۳ء	جع و تدوین قرآن کریم ایک تاریخی جائزہ	فیوض الرحمن ماہنامہ سیرت طیبہ، لاہور شیخ حسین شاہ تدوین قرآن اور مستشرقین
۱۵۷-۱۲۷	ستمبر ۵۵ء	تدوین قرآن	معین الدین ندوی قرآن نمبر، جمک
۵۳-۵۱		حضرت عثمان رضی اللہ عنہ کے عہد میں جع قرآن	احمل شاہ حکیم ماہنامہ صحائی، کراچی
۳۳۲-۳۲۳	۴۰۰ء	قرآن کریم جع و تدوین	سعید احمد صدقی پیشوادہ
۱۸-۱۲	جنوری ۱۹۳۳ء	تاریخ مصحف	انتظام اللہ، مولانا روزنامہ تنسیم، لاہور
۱۰-۹	ماہی ۱۹۵۹ء	جمع قرآن پر ایک نظر	عبد الصمد صارم ماہنامہ نquam، کانپور
۱۷۰	ماہی راپریل ۶۶ء	جمع و تدوین: تحفظ قرآن پر ایک نظر	قرم الدین حسن، سید ماہنامہ فناش، لاہور
۷۲-۹	۱۹۶۸ء	جمع تدوین قرآن	صدیق حسن، سید ماہنامہ نور علی نور، کراچی
۱۷۳-۱۶۷	نومبر، دسمبر ۰۳ء	جمع و تدوین قرآن کریم، ایک تاریخی جائزہ	فیوض الرحمن، قادری دو ماہی سب رنگ، دہلی
۲۲۳-۲۳۹	مئی، جون ۸۶ء	قرآن کا رسم الخط اور اس کا ارتقا	ثنا راحمہ ماہنامہ اشراق لاہور

اگست ۱۹۹۱ء ۷

اگست ۲۰۰۸ء ۱۷۳-۱۹۳

نیز احمد
شیخ علوم اسلامیہ، کراچیمحمد سعیف اللہ فراز، حافظ طباعت قرآن میں رسم غنائی تھی اسکے کا التزام**۲ آداب تلاوت قرآن کریم**

ماہنامہ محدث، لاہور

عبد العزیز القاری خوشحالی سے قرآن پڑھنے کی شرعی حیثیت [مترجم: محمد اسلم صدیق] جون ۲۰۰۲ء ۵۹-۳۵

ماہنامہ جربیدۃ الشرف، کراچی

دسمبر ۹۸ء مارچ ۹۹ء ۸۹	فاضل تلاوت
جون ۱۹۹۹ء ۱۲۲-۴۹	تلاوت قرآن
جون ۱۹۹۹ء ۲۲۳-۲۰۳	فضل حصہ قرآن کی تلاوت
دسمبر ۹۸ء مارچ ۹۹ء ۹۹	تلاوت کے چند ضروری مسائل
دسمبر ۹۸ء مارچ ۹۹ء ۹۹	حسن جان مولانا
۱۸۵-۱۶۵ء ۹۹	رضوان علی ندوی
جون ۱۹۹۹ء ۱۳۲-۱۳۳	زوار حسین شاہ
دسمبر ۹۸ء مارچ ۹۹ء ۱۱۵-۱۱۵ء ۹۹	سہیل غشن عثمانی
ستمبر ۱۹۹۹ء ۱۳۲-۲۱	شاہ وصی اللہ
جون ۱۹۹۹ء ۲۸۲-۲۴۲	عبد الحق لکھنؤی
دسمبر ۹۸ء مارچ ۹۹ء ۱۵۸-۱۳۹	غتیق الرحمن مفتقی
جون ۱۹۹۹ء ۲۰-۵۲	محمد طارق محمود
دسمبر ۹۸ء مارچ ۹۹ء ۱۰۷-۱۱۳	محمد صادق
دسمبر ۹۸ء مارچ ۹۹ء ۱۹۹-۱۹۶	محمد یوسف اصلاحی
دسمبر ۹۸ء مارچ ۹۹ء ۲۰۰-۲۰۷	مسعود سید
دسمبر ۹۸ء مارچ ۹۹ء ۱۳۸-۱۳۱

سلسلہ دار القاری، لاہور

۱۳-۱۱	سلسلہ نمبر ۷	آداب قرآن
۱۳-۱۱	سلسلہ نمبر ۷	قرآن کو خوشحالی سے پڑھنے کی شرعی حیثیت اور حدود [مترجم: پروفیسر محمد اسلم صدیق] [۱/۲] [اقساط]
۳۰-۲۵/۲۹	سلسلہ نمبر ۳۰-۲۵	سلسلہ نمبر ۱-۹/۳۱
۱۵-۲۱	سلسلہ نمبر ۱۵
۱۷-۱۳	سلسلہ نمبر ۲۵	فتح محمد پانی پتی، قاری ترتیل [تلاوت کے آداب کے متعلق]
۲۷-۲۶	سلسلہ نمبر ۹	متین الدین قاری محسان و معائب تلاوت قرآن مجید
۱۱-۹	سلسلہ نمبر ۱	ترتیل [تلاوت کے آداب کے متعلق]

ماہنامہ المقری، لاہور

بہت ذرا عالم، قاری تلاوت قرآن کے آداب اور عظمت قرآن

۱۷۔۱۳	مئی ۲۰۰۶ء	بہت ذرا عالم، قاری تلاوت قرآن کے آداب اور عظمت قرآن
۳۲۔۳۳	اپریل ۲۰۰۸ء	بہت ذرا عالم، قاری تلاوت قرآن پاک کی تلاوت
۶۔۵	جون ۲۰۰۸ء	محمد سعیل، قاری محمد سعیل، قاری قرآن پاک کیسے پڑھیں؟

ماہنامہ رشد، لاہورقرآن کریم کو قاعد موسیقی پر پڑھنے کی شرعی حیثیت
مروجہ مخالف قراءات..... ناقدانہ جائزہ

۳۹۱۔۳۷۸	جون ۰۹ء	فہد اللہ مراد، قاری جبیب اللہ، قاری قرآن کریم کو قاعد موسیقی پر پڑھنے کی شرعی حیثیت
؟؟	ستمبر ۰۹ء	مروجہ مخالف قراءات..... ناقدانہ جائزہ

عزم تو، ٹکر کرہ

۱۳۰۔۱۲۷	۹۶/۱۹۹۵ء	تلاؤت قرآن کے مسائل و فضائل
۱۵۰۔۱۳۱	۹۶/۱۹۹۹۵ء	عظمت کلام الہی اور اس کی تلاوت کے آداب

پندرہ روزہ اخبار مسلمان سوہنہ

۱۴	کیم دسمبر ۱۹۳۵ء	احمد سعید، حافظ لظفیر امی
۲۳۔۸	تلاوت قرآن کے آداب اور اس کا ثواب [مترجم: محمد شفیع شمارہ ۱۵/۱۵، ۱۸۸/۱۵]	آیۃ اکرم

ہفت روزہ اہل حدیث، لاہور

۳	دسمبر ۲۰۰۶ء	محمد ابراء میر سیالکوٹی قرآن کریم کو گانے کی طرز پر تلاوت کرنا
۳۱۔۲۸	جولائی ۱۹۹۷ء	ماہنامہ قارم، سرگودھا اسرار احمد، ڈاکٹر مسلمانوں پر قرآن مجید کے حقوق [تلاوت ترتیل] [تبلیغ: نقیش احمد]

ماہنامہ سیارہ ڈا ججست، لاہور

۲۱۔۲۰۶	مئی ۲۰۰۶ء	ادارہ تلاوت قرآن کے آداب
۹۔۷	فروری ۱۹۹۳ء	ماہنامہ سیرت طیبہ، لاہور امام غزالی تلاوت قرآن کے آداب

ماہنامہ بنج صادق، لکھنؤ

۱۲۶۔۱۱۳	ستمبر ۱۹۵۵ء	ارشد حسین ندوی قرآن کی تعلیم و تلاوت اور اس کے آداب
۷۹	جنوری ۱۹۹۷ء	ماہنامہ صوت الاسلام، فیصل آباد آداب تلاوت قرآن کریم

ماہنامہ فیض الاسلام، راولپنڈی

۱۱۳۔۹۷	جنوری فروری ۲۸ء	ماہنامہ نداء اہل سنت، لاہور
۶۲۔۵۳	فروری ۱۹۹۵ء	محمد مسعود احمد عظمت کلام الہی اور اس کی تلاوت کے آداب

<p>ماہنامہ نور علیٰ نور، کراچی نعمان احمد، مفتی نومبر دسمبر ۲۰۳۰ء ۲۷۲-۲۸۲</p> <p>ماہنامہ روحی، کوجہ انوالہ محمد صدیق کھوکھر ستمبر راکتوبر ۲۰۳۰ء ۱۱-۱۲</p> <p>.....</p>	<p>آداب تلاوت قرآن کریم ماہنامہ روحی، کوجہ انوالہ آداب تلاوت مجلہ بحر العلوم، میر پور</p> <p>تلاوت کلام پاک کے آداب</p>
<h2>۲ قرآنی معلومات [عرب، نقطہ، حروف، رکوع، آیات وغیرہ]</h2>	<h2>ماہنامہ حدیث، لاہور</h2>
<p>عبد الفتاح القاضی مصطفیٰ شریف: ایک تاریخی جائزہ [متربم] پر فیض محمد االم صدیق [تدوین، نقطہ، عرب] [۱۳ اقتساط] جنوری ۲۰۰۸ء ۲۷-۳۰، فروری ۲۰۰۸ء ۴۰-۴۳، مارچ ۲۰۰۸ء ۲۵-۲۰، اپریل ۲۰۰۸ء ۳۹-۳۷، جون ۲۰۰۸ء ۱۲-۱۲</p> <p>محمد سورور قرآن کریم کی صحیح آیات کی تعداد ماہنامہ کنز الایمان، لاہور</p>	<p>قرآنی علامات [نقطہ، حروف وغیرہ] محمد فرید الدین قرآنی معلومات [حروف، حرکات کے متعلق] محمدفضل شاہد قرآنی آیات و رکوع میں عددی اختلافات ماہنامہ المقری، لاہور</p>
<p>عشرہ رفیق ۲۰۰۶ء ۵۲-۵۳ فروری ۱۹۹۷ء ۳۲-۳۳ جوالی ۱۹۹۵ء ۲۰-۲۹</p> <p>.....</p>	<p>قرآنی علامات [نقطہ، حروف وغیرہ] قرآنی معلومات [نقطہ، سورتیں، نام وغیرہ] محمد یاسر کمال قرآن کے بارے میں معلومات [نقطہ، رکوع وغیرہ]</p>
<h2>ماہنامہ الحق، لاہور</h2>	<h2>محمد عدنان عامر، قاری احزاب القرآن [منزبلین وغیرہ] محمد عمر، قاری قرآن کی معلومات [نقطہ، سورتیں، نام وغیرہ] محمد طاہر، قاری محمد یاسر کمال قرآن کے بارے میں معلومات [نقطہ، رکوع وغیرہ]</h2>
<p>عبد الرحمن جولی ۱۹۹۵ء ۹-۲۰ اگست ۲۰۰۳ء ۵۳-۵۰</p> <p>.....</p>	<p>عبد الرحمن قرآن کریم میں سجع اور فو اصل کا تناوب محمد طاہر، قاری محمد مجید کی آیات و رکوع سلسلہ دار القاری، لاہور</p>
<p>رجیم بخش پانی پتی، قاری قرآن کے اعراب، نقطہ، خموس، واعشار، اجزاء منازل، رکوعات سلسلہ نمبر ۲۹ عبدالملک، کراچی تعداد قرآنی آیات ماہنامہ رشد، لاہور</p>	<p>.....</p>
<p>محمد مصطفیٰ راخ، حافظ نص قرآن سے متعلق علوم القرآن کا تعارف سہی المیزان، اسلام آباد</p>	<p>.....</p>
<p>محمود رامیار، ڈاکٹر قرآن میں نقطے اور حرکات [۱۲ اقتساط]</p>	<p>.....</p>

قرآن نمبر، جملگ

۳۲۔۲۴	اجمل شاہ، حکیم نقشہ حروف قرآن
۳۳۔۳۱	اجمل شاہ، حکیم قرآنی معلومات [حرکات، رکوع وغیرہ]
	ماہنامہ قائم القرآن، ماموں کا مجبن
۲۲۔۱۷	محمد اقبال کیلائی قرآن مجید کی بعض دلچسپ اور اہم معلومات [نقطہ، رکوع، آیات] فروری ۱۹۹۳ء
۳۹۔۳۸	محمد سعید صادق قرآن میں حروف تجھی کی تعداد
	ماہنامہ مطالعہ قرآن، لاہور
۲۹۳۔۲۹۲	فروری ۱۹۹۵ء قرآنی معلومات [نقطہ، حروف اور حرکات]
	ششمی علوم القرآن، علی گڑھ
۷۸۔۶۹۲	ظفر الاسلام اصلاحی قرآن کریم میں سجع و فواصل [اقسام] جولائی ۹۲ء
	سہ ماہی المیزان، اسلام آباد
۳۶۔۳۲	راشد غلیفہ، ڈاکٹر قرآن کریم۔ ایک ریاضیاتی جائزہ [تعداد حروف سورہ وغیرہ] ۱۶

۲ قراء کرام خدمات و تعارف رائزو یو**ماہنامہ رشد، لاہور**

۶۱۳۔۶۰۲	ابن روزیو: شیخ القراء قاری احمد میاس تھانوی
۹۹	ابن روزیو: شیخ القراء قاری محمد ادريس العاصم
۹۹	ابن روزیو: شیخ القراء قاری محمد ابراهیم بیرونی
۹۹	ابن روزیو: مولانا حافظ عبد الرحمن مدینی
۶۰۱۔۵۹۳	ابن روزیو: شیخ القراء قاری محمد تیجی روشنکری
۶۳۶۔۶۳۵	صہیب الرحمن محمد بن احمد الجزری
۹۹	عزیز الرحمن تھانوی
۹۹	محمد فاروق حسینی
۹۹	اہل حدیث قراء کے مشائخ۔۔۔ ایک تعارف [نظر ثانی و اضافہ: محمد ادريس عاصم] ستمبر ۲۰۰۹ء
۶۳۳۔۶۱۵	محمد مصطفیٰ رائخ
	محی الاسلام مالیاں الاعظی قراءے عشر اور ان کے روایات کا تعارف [ترتیب و اضافہ: مصطفیٰ]
۹۹	یاسر عثمانی مژروی
۹۹	صحابہ تابعین اور آئمہ منتقلین میں قراءہ حضرات۔۔۔ ایک جائزہ
۲۹۵۔۲۹۱	ماہنامہ اور علی نور، کراچی
	الیاس فراز عثمانی بر صغیر کے عظیم قراء کا تعارف اور ایمان پر واقعات

محمد شفیق کوکب

۲۹۶ نومبر، دسمبر ۲۰۳۴ء

عرب و حجہ کے مشہور قراء کرام

ماہنامہ الارشاد ماہیا

۲۷۔۱۔۲۰۰۶ء۔۳۱۔۳۲۔ ستمبر ۲۰۰۶ء

قراءے نظام کے علمی و دینی کارنا میں [اقساط]

ماہنامہ المقری، لاہور

۱۹۔۱۔۲۰۰۸ء۔ مئی

قراء سبعہ کا تعارف

احمد سعید قاری

۷ قراءات کے متعلق فتاوی جات

ماہنامہ رشد، لاہور

?? ستمبر ۲۰۰۹ء	علم عرب کی معروف شخصیات و مفتیان کے فتاوی	ظاہر الاسلام عسکری
?? ستمبر ۲۰۰۹ء	مختلف مکاتب فکر کے جامعات کے دارالافتاء کا فتوی	محمد اصغر
?? ستمبر ۲۰۰۹ء	اہل حدیث خصوصاً اور دیگر عموماً مفتیان کے فتاوی	محمد اصغر

۸ فہارس موضوعی رپورتاژ

ماہنامہ رشد، لاہور

?? جمع صوتی و مجمع کتابی پر کلییہ القرآن کی خدمات	شیخ محمد پابنی پتی
۲۸۱۔۲۲۲ جون ۲۰۰۹ء	فہد اللہ قاری
۱۰۷۔۹۳۔۲۰۰۷ء اگست ۲۰۰۷ء تحریک تحفظ القرآن والحدیث کے پہلے دوسرے اجلاس کی روپورٹ	محمد اختر قاری
۲۶۰۔۲۵۱ جون ۲۰۰۹ء تحریک تحفظ القرآن والحدیث کے تیسراں اجلاس کی روپورٹ	محمد اختر قاری
۹۹۔۲۰۰۹ء ستمبر ۲۰۰۹ء علم قراءات سے متعلقہ مخطوطات.....ایک جائزہ	محمد شفیق کوکب
۹۹۔۲۰۰۹ء ستمبر ۲۰۰۹ء قراءات اور علوم قراءات کے حوالے سے شائع ہونے والے مقالات ستمبر ۲۰۰۹ء	محمد شفیق کوکب
۷۱۔۷۰۱ جون ۲۰۰۹ء جامع اشاریہ بر موضوع تجوید و قراءات، رسم و ضبط، وقف و فوائل جون ۲۰۰۹ء	محمد شفیق کوکب
۷۰۰۔۲۸۳ جون ۲۰۰۹ء ادارہ کلییہ القرآن ایک تعارف	محمد فاروق حسینی
۹۹۔۲۰۰۹ء ستمبر ۲۰۰۹ء علم قراءات پرتالیفات کشف الظنون اور محض المؤلفین کی روشنی میں ستمبر ۲۰۰۹ء	محمد مصطفیٰ راجح
۶۵۰۔۲۲۷ جون ۲۰۰۹ء مدرسہ الازہر (شعبہ حفظ) کا مقابلہ تقریر بر عروان فضائل حفظ القرآن، جون ۲۰۰۹ء	فاروق احمد حسینی

نوٹ: جن مضامین کے آگے سوالیہ نہان؟؟ ؎ الگیا ہے وہ رشد قراءات نمبر حصہ دوم کے مضامین ہیں۔ قارئین کے افادہ کے لیے مضامین کی فہرست دے دی گئی ہے۔

